

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА
ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ
ЕНЕРГИЈЕ „ЈУГОИСТОК“ Д.О.О., НИШ**

**Финансијски извештаји
31. децембар 2012. године и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1 – 2
Финансијски извештаји:	
Биланс успеха	3
Биланс стања	4
Извештај о променама на капиталу	5
Извештај о токовима готовине	6
Напомене уз финансијске извештаје	7 – 40

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Оснивачу и руководству Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Југоисток“ д.о.о., Ниш

Обавили смо ревизију приложених финансијских извештаја (страна 3 до 40) Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Југоисток“ д.о.о., Ниш (у даљем тексту „Друштво“), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2012. године и одговарајући биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање финансијских извештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења са резервом.

Основе за мишљење са резервом

Као што је обелодањено у напомени 17 уз финансијске извештаје, инвестиције у току, основна средства у припреми и аванси за основна средства на дан 31. децембра 2012. године износе 1,303,428 хиљада динара и укључују инвестиције у току у износу од 1,175,101 хиљаду динара које се односе на пројекте започете у ранијим годинама, а који нису стављени у употребу. За инвестиције у току у наведеном износу, Друштво није извршило тестирања, односно провере да ли је наведена имовина безвредна у складу са захтевима МРС 36 „Умањење вредности имовине“, односно да ли је њихова надокнадива вредност мања од вредности исказане у приложеним финансијским извештајима. Сходно наведеном, нисмо били у могућности да проценимо потенцијалне ефекте које наведено одступања може имати на приложене финансијске извештаје.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Оснивачу и руководству Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије
„Југоисток“ д.о.о., Ниш (наставак)

Основе за мишљење са резервом (наставак)

Као што је обелодањено у напомени 21 уз финансијске извештаје, потраживања за испоручену електричну енергију од домаћинстава и правних лица на дан 31. децембра 2012. године исказана су у износима од 18,823,974 хиљаде динара, односно 13,952,317 хиљада динара, за која је Друштво формирало исправку вредности у износима од 16,883,794 хиљаде динара, односно 10,058,151 хиљаду динара. На основу расположиве документације, нисмо били у могућности да се уверимо да ли је формиран износ исправке вредности потраживања адекватан, као ни у ефекте које наведено питање може имати на приложене финансијске извештаје и резултат пословања за годину која се завршава на дан 31. децембра 2012. године.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања наведених у Основама за мишљење са резервом, финансијски извештаји Друштва за годину која се завршава на дан 31. децембра 2012. године, су састављени, по свим материјално значајним питањима, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Скретање пажње

- (а) Као што је обелодањено у напомени 34 уз финансијске извештаје, Друштво је остварило значајне техничке и комерцијалне губитке електричне енергије од 18.56% или 926,559 MWh (2011: 19.26% или 966,450 MWh),
- (б) Као што је обелодањено у напомени 25 уз финансијске извештаје, износ основног капитала исказан у финансијским извештајима Друштва није усаглашен са износом уписаног капитала у Регистру привредних субјеката Агенције за привредне регистре Републике Србије.
- (в) Пословање Друштва зависи од интерних односа са осталим привредним друштвима у оквиру групе Електропривреда Србије (даље „Група“). Поред тога, поступци обезвређења некретнина, постројења и опреме су извршени на нивоу Групе (напомена 3.10 уз финансијске извештаје). Презентовани финансијски извештаји укључују потраживања, обавезе, резултате пословања, промене на капиталу и токове готовине Друштва. У циљу бољег разумевања пословања Друштва, финансијски извештаји Друштва треба да буду узети у разматрање заједно са консолидованим финансијским извештајима Групе који ће, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије, бити састављени и предати Агенцији за привредне регистре до 30. априла 2013. године. Консолидовани финансијски извештаји биће предмет ревизије.
- (г) Друштво је за годину која се завршава на дан 31. децембра 2012. године исказало пословни губитак у износу од 291,860 хиљада динара, односно нето губитак у износу од 1,028,336 хиљада динара, што заједно са пренетим губитком из ранијих периода, на дан 31. децембра 2012. године представља укупан акумулирани губитак у нето износу од 9,294,380 хиљада динара. Поред тога, краткорочне обавезе Друштва на дан 31. децембра 2012. године, након умањења за износ одложених прихода по основу примљених донација, веће су од његове обртне имовине за износ од 3,690,594 хиљаде динара. Ови фактори могу изазвати значајну сумњу да ће Друштво у наредном периоду бити у могућности да измирује доспеле краткорочне обавезе према добављачима, повериоцима и кредиторима. Приложени финансијски извештаји састављени су у складу са начелом сталности пословања.

Наше мишљење није модификовано у вези са напред наведеним питањима.

Београд, 26. април 2013. године

Александар Турђевић
Овлашћени ревизор

БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	напомена	2012.	2011.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	6	22,865,039	22,047,054
Приходи од активирања учинака и робе		504,632	408,749
Остали пословни приходи	7	176,198	192,695
		<u>23,545,869</u>	<u>22,648,498</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Трошкови материјала	8	(16,204,452)	(15,768,795)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9	(3,508,720)	(3,076,313)
Трошкови амортизације и резервисања	10	(2,342,727)	(2,416,018)
Остали пословни расходи	11	(1,781,830)	(1,604,382)
		<u>(23,837,729)</u>	<u>(22,865,508)</u>
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК			
		<u>(291,860)</u>	<u>(217,010)</u>
Финансијски приходи	12	2,894,024	2,259,545
Финансијски расходи	13	(1,733,799)	(1,013,506)
Остали приходи	14	88,838	4,316,231
Остали расходи	15	(3,747,408)	(4,898,261)
(ГУБИТАК) / ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
		<u>(2,790,205)</u>	<u>446,999</u>
Порез на добитак:			
Одложени порески приходи / (расходи) периода	16 а)	<u>1,761,869</u>	<u>(248,593)</u>
НЕТО (ГУБИТАК) / ДОБИТАК			
		<u><u>(1,028,336)</u></u>	<u><u>198,406</u></u>

Напомене на наредним странама чине
саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји усвојени су од стране Скупштине Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Југоисток“ д.о.о., Ниш и предати Агенцији за привредне регистре Републике Србије дана 28. фебруара 2013. године.

Потписано у име Друштва:

Игор Новаковић,
Директор Друштва

Синиша Милићевић,
Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	<u>напомена</u>	<u>31. децембар 2012.</u>	<u>31. децембар 2011.</u> <i>кориговано</i>
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	17	53,737	64,759
Некретнине, постројења и опрема	17	43,172,754	54,347,943
Учешћа у капиталу	18	1,365	1,427
Остали дугорочни финансијски пласмани	19	5,662	5,834
		<u>43,233,518</u>	<u>54,419,963</u>
Обртна имовина			
Залихе	20	755,496	820,106
Потраживања	21	15,330,058	12,553,323
Краткорочни финансијски пласмани	22	113,000	34,328
Готовински еквиваленти и готовина	23	463,492	550,210
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	24	467,888	525,799
		<u>17,129,934</u>	<u>14,483,766</u>
Укупна актива		<u><u>60,363,452</u></u>	<u><u>68,903,729</u></u>
ПАСИВА			
Капитал и резерве			
Удели	25	12,091,200	12,091,200
Остали капитал		16,657	16,657
Ревалоризационе резерве		27,706,123	38,804,041
Нереализовани добици / (губици) по основу хартија од вредности		82	(487)
Нераспоређени добитак		-	6,728,261
Губитак		(9,294,380)	(15,094,122)
		<u>30,519,682</u>	<u>42,545,550</u>
Дугорочна резервисања	26	<u>751,208</u>	<u>739,910</u>
Дугорочне обавезе	27	<u>3,554,833</u>	<u>3,140,890</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	28	774,909	639,860
Обавезе из пословања	29	19,215,912	16,578,324
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	30	1,098,470	912,515
Остале краткорочне обавезе	31	233,495	504,780
		<u>21,322,786</u>	<u>18,635,479</u>
Одложене пореске обавезе	16 в)	<u>4,214,943</u>	<u>3,841,900</u>
Укупна пасива		<u><u>60,363,452</u></u>	<u><u>68,903,729</u></u>
Ванбилансна евиденција		<u>831,351</u>	<u>716,521</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године

(У хиљадама динара)

	Удели	Остали капитал	Ревалоризационе резерве	Нереализовани добици / (губици) по основу ХоВ	Нераспоређени добитак	Губитак	Укупно
<i>Кориговано</i>							
Стање 1. јануара 2011. године	12,091,200	16,657	8,249,976	1,022	6,707,718	(14,751,998)	12,314,575
Корекције ранијих година (напомена 5)	-	-	-	-	-	(355,801)	(355,801)
Ефекти вредновања ХоВ расположивих за продају	-	-	-	(1,509)	-	-	(1,509)
Ефекти процене вредности некретнина, постројења и опреме	-	-	30,567,741	-	-	-	30,567,741
Отуђење основних средстава	-	-	(13,676)	-	-	13,676	-
Расподела добитка	-	-	-	-	(177,863)	-	(177,863)
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	198,406	-	198,406
Остало	-	-	-	-	-	1	1
Стање 31. децембра 2011. године, кориговано	<u>12,091,200</u>	<u>16,657</u>	<u>38,804,041</u>	<u>(487)</u>	<u>6,728,261</u>	<u>(15,094,122)</u>	<u>42,545,550</u>
Отуђење основних средстава	-	-	(99,817)	-	-	99,817	-
Ефекти вредновања ХоВ расположивих за продају	-	-	-	569	-	-	569
Обезвређење некретнина, постројења и опреме	-	-	(8,863,188)	-	-	-	(8,863,188)
Признавање одложених пореских обавеза по основу промене пореске стопе	-	-	(2,134,913)	-	-	-	(2,134,913)
Покриће губитка	-	-	-	-	(6,728,261)	6,728,261	-
Губитак текуће године	-	-	-	-	-	(1,028,336)	(1,028,336)
Стање, 31. децембра 2012. године	<u>12,091,200</u>	<u>16,657</u>	<u>27,706,123</u>	<u>82</u>	<u>-</u>	<u>(9,294,380)</u>	<u>30,519,682</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године
(У хиљадама динара)

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Продаја и примљени аванси	23,423,981	22,402,436
Примљене камате из пословних активности	2,887,892	2,248,994
Остали приливи из редовног пословања	228,059	245,759
Исплате добављачима и дати аванси	(18,111,619)	(17,219,581)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(3,417,559)	(3,647,807)
Плаћене камате	(1,753,237)	(895,569)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	(1,974,781)	(1,755,994)
	<u>1,282,736</u>	<u>1,378,238</u>
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Примљене дивиденде	-	2,928
Примљене камате	-	4,000
Куповина опреме	(844,019)	(906,352)
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	(525,435)	(217,582)
	<u>(1,369,454)</u>	<u>(1,117,006)</u>
НЕТО (ОДЛИВ) / ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	(86,718)	261,232
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	<u>550,210</u>	<u>288,978</u>
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	<u><u>463,492</u></u>	<u><u>550,210</u></u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

Законом о електропривреди („Службени гласник РС“ 45/91) основано је Јавно предузеће за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и производњу угља „Електропривреда Србије“ (у даљем тексту: „ЈП ЕПС“ или „Оснивач“), као организациони облик у који су обједињена сва електропривредна друштва у Републици Србији.

Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије „Југоисток“ д.о.о., Ниш (у даљем тексту „Друштво“) основано је одлуком Управног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ број 5914/12 од 23. новембра 2005. године којом је извршена статусна промена спајањем ЈП за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција“, Ниш, ЈП за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција“, Лесковац, ЈП за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција“, Врање и ЈП за дистрибуцију електричне енергије „Електротимок“, Зајечар, уз брисање из Регистра привредних субјеката. Од 1. јануара 2006. године Друштво послује као друштво у саставу ЈП ЕПС.

Основна делатност Друштва је производња, пренос и дистрибуција електричне енергије. Поред тога, Друштво обавља и делатности пројектовања, израде и одржавања техничких система и електроенергетских објеката и других објеката у оквиру електроенергетске делатности.

Матични број Друштва је 20114142, а порески идентификациони број (ПИБ) је 104196932. Седиште Друштва је у Нишу, Булевар др Зорана Ђинђића 46а.

Територијално - организациона структура Друштва подразумева следеће организационе делове:

- „Електродистрибуција“ Ниш,
- „Електротимок“ Зајечар,
- „Електродистрибуција“ Пирот,
- „Електродистрибуција“ Прокупље,
- „Електродистрибуција“ Лесковац и
- „Електродистрибуција“ Врање

У седишту Друштва у Нишу, налази се Управа где се обављају сви системски, организациони и надзорни послови Друштва у целини.

На дан 31. децембра 2012. године Друштво је имало 2,167 запослених радника (2011. године – 2,162 запослена радника).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“ бр. 46 од 2. јуна 2006. године и бр. 111 од 29. децембра 2009. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународне рачуноводствене стандарде („МРС“), односно Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде („Одбор“) и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања („Комитет“), у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије („Министарство“) и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)**

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник РС” бр. 114/2006 до 3/2011) који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 „Приказивање финансијских извештаја”, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Поред тога, рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МРС и МСФИ и у следећем:

- Одступања од МРС 12 „Порез на добитак“ и тумачења СИЦ - 21 „Порези на добитак - повраћај ревалоризованих средстава“, на основу којег се признају одложене пореске обавезе или средства која проистичу из ревалоризације средстава која се не амортизују у складу са МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и мере на основу пореских последица које би уследиле из повраћаја књиговодствене вредности тих средстава кроз продају, без обзира на основ за одмеравање књиговодствене вредности тих средстава. Због немогућности јасног тумачења прописа у вези набавне вредности земљишта, затим одређивања права располагања и власништва над земљиштем Друштва, као и ради специфичне делатности Друштва, сматра се да наведени СИЦ - 21 није могуће применити у датим околностима.
- Рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МРС и МСФИ у делу одредби МРС 19 „Примања запослених“, обзиром да се учешће запослених у добити, у складу са мишљењем Министарства финансија Републике Србије евидентира као смањење нераспоређеног добитка, а не на терет резултата периода.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3.

Финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Сагледавајући природу технолошког процеса и односе између Друштва и повезаних правних лица, односно чињеницу да Друштво са својим повезаним правним лицима чини јединствену економску целину, детаљнији приказ финансијског положаја Друштва се може добити увидом у консолидоване финансијске извештаје за 2012. годину, које је матично правно лице - ЈП Електропривреда Србије, Београд у обавези да састави и достави Агенцији за привредне регистре Републике Србије до 30. априла 2013. године.

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)**

- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, IFRIC 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“ - Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мерење“ – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- IFRIC 18 „Пренос средстава са купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МРС 24 „Обелодањивања о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне IFRIC 14 „МРС 19 – Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- IFRIC 19 „Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)**

- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године).

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- Допуне МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Обавезно ступање на снагу и прелазна обелодањивања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу (наставак)**

- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- IFRIC 20 „Трошкови откривке у производној фази површинских рудника“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 12 и МРС 27 – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

2.4. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају кориговани финансијски извештаји Друштва на дан и за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године. Наиме, у циљу корекције грешака насталих у ранијим годинама, извршене су одређене корекције података презентованих у билансу стања састављеном на дан 31. децембра 2011. године (напомена 5). Друштво је извршило прерачун позиција у билансу стања на дан 31. децембра 2011. године и није предавало кориговане финансијске извештаје Агенцији за привредне регистре Републике Србије. Такође, у циљу усаглашавања са презентацијом података за текући период, извршене су одређене рекласификације података презентованих у финансијским извештајима за 2011. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**3.1. Пословни приходи***Приходи од продаје*

Приходи од продаје евидентирају се и признају по принципу фактурисане реализације уз искључење пореза на додату вредност.

Приходи од продаје у оквиру ЈП ЕПС у 2012. години су исказани по фактурисаној вредности уз искључење пореза на додату вредност. Од 1. јануара 2005. године Друштво врши фактурисање своје производње у систему ЈП ЕПС по трансферним ценама које је утврдио Управни одбор ЈП ЕПС-а.

Остали пословни приходи

Остала реализација обухвата фактурисане остале приходе од продаје производа, материјала и извршених услуга и приходе по основу партиципације и прикључења нових потрошача на електродистрибутивну мрежу.

3.2. Трошкови и расходи*Трошкови испоручене електричне енергије*

Трошкови испоручене електричне енергије у систему ЈП ЕПС у 2012. и 2011. години су исказани по трансферним ценама које је утврдио Управни одбор ЈП ЕПС-а.

Трошкови материјала за израду, горива и осталог материјала

Наведена категорија трошкова обухвата: трошкове основног материјала за израду нових и реконструкцију постојећих објеката, трошкове помоћног материјала, трошкове канцеларијског материјала, трошкове нафтних деривата.

Трошкови одржавања и поправки (инвестиционо и текуће одржавање)

Трошкови одржавања и поправки - трошкови инвестиционог и текућег одржавања терете расходе периода у коме су настали. Сви трошкови се признају у периоду у коме су настали и коме припадају, у складу са начелом настанка догађаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Донације**

Средства добијена кроз донације иницијално се евидентирају као разграничени приходи у оквиру обавеза у билансу стања, који се умањују у корист биланса успеха у периоду када се на терет биланса успеха евидентирају трошкови везани за коришћење средстава примљених донација.

Новчане донације које покривају један обрачунски период и намена им је да покрију трошкове Друштва настале у том периоду, односно намењене су за повећање прихода, опреходују се у тренутку признавања.

3.4. Приходи и расходи по основу камата

Приходи од камата углавном се односе на камате обрачунате на доспела потраживања од купаца која нису регулисана у року и камате обрачунате по основу краткорочних пласмана и дугорочних потраживања.

Приходи од камата признају се у периоду на који се односе, независно од тога да ли је камата наплаћена.

Расходи по основу камата, које су доспеле за плаћање до краја обрачунског периода, или су доспеле за приписивање главници, терете приходе периода у коме су настале.

3.5. Ефекти промена курса валута

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

3.6. Порез на добитак и остали порези и доприноси*а) Текући порез на добитак*

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији.

Порез на добит у висини од 10% се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом, уз умањење по основу остварених пореских кредита. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије. Стопа пореза на добит која се примењује после 1. јануара 2013. године је 15%.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

Закон о порезу на добит Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици који су исказани у пореским билансима до 2010. године могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода у наредних десет година од дана остваривања права, а губици остварени и исказани у пореском билансу за 2011. годину, и на даље, могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

б) Одложени порез на добитак

Одложени порез на добит се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.6. Порез на добитак и остали порези и доприноси (наставак)***б) Одложени порез на добитак (наставак)*

Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити. На дан 31. децембра 2012. године, одложена пореска средства и обавезе обрачунати су по стопи од 15% (на дан 31. децембра 2011. године: 10%).

в) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају износе плаћене за порезе на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају у складу са републичким и општинским прописима.

3.7. Некретнине, постројења и опрема

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Након почетног признавања некретнине су исказане у билансу стања по њиховој ревалоризованој односно процењеној вредности, која представља фер (поштено) вредност на датум ревалоризације, умањена за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке због обезвређења. Учесталост вршења ревалоризације зависи од промене правичне вредности у односу на неотписану вредност основних средстава.

Друштво је на дан 1. јануара 2011. године извршило процену вредности некретнина, постројења и опреме која се користи за обављање основне делатности, коришћењем тржишне методе процене (упоређивањем продајних цена, односно за оне некретнине, постројења и опрему код којих није могао да се примени тржишни принцип, коришћен је метод амортизоване вредности замене).

Када се књиговодствена вредност некретнина повећа као резултат ревалоризације, утврђени добитак се књижи у корист ревалоризационих резерви које представљају део укупног капитала, осим за износе за које та повећања представљају сторнирање износа смањења вредности, која су по ранијим ревалоризацијама била утврђена за иста та средства и која су, у ранијим периодима, била призната као трошак, у том случају се ревалоризацијом утврђено повећање књижи у корист биланса успеха до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак.

Када се књиговодствена вредност некретнина смањи као резултат ревалоризације, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи на терет биланса успеха. Међутим, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи директно на терет капитала у оквиру ревалоризационих резерви до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак.

Некретнине, постројења и опрема набављена након 1. јануара 2011. године и опрема која није била предмет процене, исказани су по набавној вредности и умањене за исправку вредности.

Друштво је на дан 31. децембра 2012. године, поступајући по Одлуци Управног одбора ЈП ЕПС, извршило обезвређење некретнина, постројења и опреме који су били предмет процене вредности на дан 1. јануара 2011. године, линеарним смањењем садашње вредности за 18.63%, с циљем свођења вредности некретнина, постројења и опреме на њихову надокнадиву вредност.

Транспортна средства, опрема за уређење канцеларија и других просторија, остала опрема и алат и инвентар чији је рок употребе дужи од једне године, исказују се по набавној вредности.

Средство изграђено у сопственој режији признаје се по цени коштања, под условом да она не прелази тржишну вредност. У цену коштања не улази камата, административни и други општи трошкови, који се не могу директно приписати средству. Трошкови одржавања, поправке и замене мањих делова опреме се урачунавају у трошкове одржавања у моменту настајања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.7. Некретнине, постројења и опрема (наставак)**

Накнадна улагања при реконструкцији, адаптацији или другој доградњи приписују се вредности средства, уколико се тим улагањем повећава капацитет средстава, продужава корисни век употребе, побољшава квалитет производа и усвајају нови производни процеси који омогућавају значајно смањење трошкова.

Добици или губици проистекли из расходовања или отуђења некретнина, постројења и опреме утврђују се као разлика између нето прилива од продаје и исказаног износа средстава и признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.8. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се пропорционалном методом у току процењеног века употребе. Обрачун амортизације почиње од наредног месеца од када се средство стави у употребу.

Корисни век употребе некретнина, постројења и опреме утврђен је од стране овлашћеног процењивача на дан 1. јануара 2011. године.

Амортизација новонабављених средстава обрачунава се на набавну вредност некретнина, постројења и опреме. Примењене годишње стопе амортизације су:

Опис	<u>стопа</u>
Грађевински објекти	1.11% - 1.50%
Возила	до 12.5%
Опрема	10% - 20%

3.9. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања почетно се мере по набавној вредности. Након почетног признавања воде се по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређивања. Нематеријална средства амортизују се у току економског века методом пропорционалног отписа. Примењене годишње стопе амортизације су:

Опис	<u>стопа</u>
Улагања у развој	25.0%
Патенти, лиценце и слична права	20.0%
Остала нематеријална права	20.0%

3.10. Умањење вредности

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризираним износу, у ком случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.10. Умањење вредности (наставак)**

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединице која генерише новац) услед умањења вредности. Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у ком случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

Друштво је на дан 31. децембра 2012. године, поступајући по Одлуци Управног одбора ЈП ЕПС, извршило обезвређење некретнина, постројења и опреме који су били предмет процене вредности на дан 1. јануара 2011. године, линеарним смањењем садашње вредности за 18.63%, с циљем свођења вредности некретнина, постројења и опреме на њихову надокнадиву вредност.

3.11. Залихе

Залихе обухватају сировине и материјал (основни и помоћни), резервне делове, алат и инвентар.

Залихе се мере по набавној вредности или цени коштања, односно нето продајној вредности ако је она нижа. Набавна вредност обухвата куповну цену, увозне дажбине и друге порезе који се не рефундирају, транспортне, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати стицању залиха, умањена за трговачке попусте, рабате и друге сличне ставке. Цену коштања залиха чине трошкови материјала, израде, трошкови зарада и општи трошкови производње укључујући и опште трошкове набавке и техничког управљања у износима неопходним за довођење залиха у стање и на место у коме се налазе на дан биланса стања. Нето продајна вредност је вредност по којој залихе могу бити реализоване у нормалним условима пословања, по одбитку трошкова продаје.

Обрачун излаза (утрошка) залиха признаје се по методи просечне пондерисане цене. Пондерисани просек израчунава се приликом сваке нове набавке. Алат и ситан инвентар отписују се једнократно приликом стављања у употребу.

Исправка вредности залиха се врши на терет осталих расхода у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност, односно по основу документованих смањења употребне вредности залиха.

3.12. Финансијски инструменти

Свако уговорно право из ког настаје финансијско средство и финансијска обавеза или инструмент капитала признаје се као финансијски инструмент на датум поравнања.

Приликом почетног признавања финансијска средства и финансијске обавезе мере се по њиховој набавној вредности, која представља поштenu вредност надокнаде која је дата (у случају средства) или примљена (у случају обавеза).

Финансијски инструменти расположиви за продају

Финансијски инструменти расположиви за продају се састоје од учешћа у капиталу других правних лица и учешћа у капиталу банака.

Финансијски инструменти расположиви за продају се после почетног признавања мере по:

- поштеној вредности, уколико се држе ради трговања, а који имају котирану тржишну вредност на активном тржишту
- по набавној вредности, уколико се држе ради трговања, а који немају котирану тржишну вредност на активном тржишту
- амортизованој вредности, уколико имају фиксни рок доспећа,
- набавној вредности, уколико немају фиксни рок доспећа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Финансијски инструменти (наставак)

Финансијски инструменти расположиви за продају (наставак)

Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења признаје се као посебна ставка капитала – ревалоризационе резерве, који имају котирану тржишну вредност на активном тржишту. Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења осталих финансијских инструмената признаје се као добитак или губитак у периоду у ком су настале.

Остали дугорочни пласмани

Остали дугорочни пласмани се иницијално признају по набавној вредности, а после почетног признавања мере се по:

- поштеној вредности, уколико се држе ради трговања,
- амортизованој вредности, уколико имају фиксни рок доспећа,
- набавној вредности, уколико немају фиксни рок доспећа.

Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења признаје се као добитак или губитак у периоду у ком настаје.

Краткорочна потраживања

Краткорочна потраживања обухватају потраживања по основу продаје, и друга потраживања. Потраживања по основу продаје признају се по вредностима из оригиналне фактуре. Фактурисане камате у вези са продајом добара и услуга признају се као друга потраживања и исказују се у оквиру прихода у периоду у коме су настале.

Остала потраживања и пласмани који су потекли од друштва мере се по амортизованој вредности.

Обезвређивање финансијских средстава

На дан сваког биланса врши се процена објективних доказа о вредности средстава анализом очекиваних нето прилива готовине и то:

- појединачно за средства која су значајна или
- на бази портфеља за групу сличних финансијских средстава која нису појединачно идентификована као обезвређена.

Приликом процене вероватноће наплате потраживања, Друштво је уважило све догађаје настале до 31. јануара 2013. године.

Процена извесности наплате потраживања врши се по групама дужника. Код потраживања од правних и физичких лица по којима је протекао рок за наплату од најмање 60 дана врши се исправка вредности потраживања у целости. Изузетно, може се вршити процена извесности наплате за ову групу дужника и појединачно. Исправка потраживања не врши се по основу потраживања у оквиру ЈП ЕПС, као ни од лица којима се истовремено и дугује. За сва потраживања по којима је покренут судски поступак, врши се исправка потраживања у целости. Директан отпис врши се само по окончању судског спора или по Одлуци органа управљања.

Готовина и еквиваленти готовине

Готовина и еквиваленти готовине обухватају готовину на рачунима код банака и у благајни.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повериоца. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.13. Резервисања**

Резервисање је обавеза која је неизвесна у погледу рока и износа. Друштво признаје резервисања у следећим случајевима:

- када постоји садашња обавеза (правна или стварна) настала као резултат прошлог догађаја;
- када је вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за измирење обавеза;
- када износ обавезе може поуздано да се процени.

Резервисање се не признаје за будуће пословне губитке.

3.14. Бенефиције запосленима*а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених*

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износу обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Друштво је, такође обавезно да од бруто плате запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са општим актима ЈП Електропривреда Србије, Друштво је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију у износу од 1.67 зараде запосленог коју би остварио за месец који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, или у износу утврђеним законом, ако је то за запосленог повољније. У складу са Законом о раду („Службени гласник РС“ бр. 24 од 15. марта 2005. године и 61/05), Друштво је у обавези да исплати отпремнине за одлазак у пензију најмање у висини три просечне зараде. Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Друштву, при чему су наведене јубиларне награде плативе у висини од 0.56, 1.12 и 1.67 просечне месечне зараде у Друштву исплаћене за претходна три месеца пре месеца исплате јубиларних награда.

Друштво је извршило актуарски обрачун садашње вредности будућих обавеза за отпремнине и јубиларне награде у складу са МРС 19 „Накнаде запосленима“, и формирало одговарајућа резервисања по том основу.

3.15. Трансферне цене

Вредносно обрачунавање учинака између повезаних правних лица у току периода врши се по трансферним ценама одређеним од стране Управног одбора матичног правног лица утврђеним методом „трошкови плус“.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**4.1. Одложена пореска средства**

Значајна процена од стране руководства Друштво је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике. У складу са проценама руководства, а услед неизвесности да ће будући опорезиви добици на терет којих се одложена пореска средства могу искористити, бити расположиви у наредним обрачунским периодима, Друштво није исказало одложена пореска средства по основу пореских кредита насталих по основу улагања у основна средства.

4.2. Исправка вредности потраживања

Друштво перманентно прати финансијско стање и пословање својих значајних комитената, односно изложеност ризику депоновања и улагања средстава. Друштво је у складу са рачуноводственом политиком извршило индиректан отпис потраживања старијих од 60 дана од дана њихове доспелости на наплату. Процене су руководства да је формирани износ исправке вредности потраживања реалан, те да су потраживања исказана у пословним књигама наплатива, односно да не постоји висок степен неизвесности њихове наплате.

4.3. Резервисања

Резервисања су у значајној мери подложна проценама. Друштво процењује вероватноћу да се одређени неповољни случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја и врши процену износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Друштво поштује начело опрезности приликом процене, с обзиром да постоји велика доза неизвесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процена.

4.4. Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Друштво примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности активне и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активне и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Друштва врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. Процене су руководства, у датим околностима, да је књиговодствена вредност финансијских инструмената једнака њиховој фер вредности, те да је као таква најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

5. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА

а) Ефекти корекција на билансу стања на дан 31. децембра 2011. године

У току године по основу ефеката грешака из ранијих година, а у складу са захтевима МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке”, Друштво је спровело корекције почетног стања. Ефекти корекција на биланс стања на дан 31. децембра 2011. године су како следи:

	<i>Претходно исказано</i>	<i>У хиљадама динара Кориговано</i>	
	31. децембар 2011.	Рекласифи- кације и корекције+/-	31. децембар 2011.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	64,759	-	64,759
Некретнине, постројења и опрема	54,412,173	(64,230)	54,347,943
Учешћа у капиталу	1,427	-	1,427
Остали дугорочни финансијски пласмани	5,834	-	5,834
	<u>54,484,193</u>	<u>(64,230)</u>	<u>54,419,963</u>
Обртна имовина			
Залихе	820,104	2	820,106
Потраживања	12,844,894	(291,571)	12,553,323
Краткорочни финансијски пласмани	34,328	-	34,328
Готовински еквиваленти и готовина	550,210	-	550,210
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	525,800	(1)	525,799
	<u>14,775,336</u>	<u>(291,570)</u>	<u>14,483,766</u>
Укупна актива	<u>69,259,529</u>	<u>(355,800)</u>	<u>68,903,729</u>
ПАСИВА			
Капитал и резерве			
Удели	12,091,200	-	12,091,200
Остали капитал	16,657	-	16,657
Ревалоризационе резерве	38,804,041	-	38,804,041
Нереализовани добици по основу хартија од вредности	(487)	-	(487)
Нераспоређени добитак	6,728,261	-	6,728,261
Губитак	(14,738,321)	(355,801)	(15,094,122)
	<u>42,901,351</u>	<u>(355,801)</u>	<u>42,545,550</u>
Дугорочне обавезе и резервисања			
Дугорочна резервисања	739,910	-	739,910
Остале дугорочне обавезе	3,140,890	-	3,140,890
	<u>3,880,800</u>	<u>-</u>	<u>3,880,800</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	639,860	-	639,860
Обавезе из пословања	16,578,324	-	16,578,324
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	912,515	-	912,515
Остале краткорочне обавезе	504,780	-	504,780
	<u>18,635,479</u>	<u>-</u>	<u>18,635,479</u>
Одложене пореске обавезе	3,841,899	1	3,841,900
Укупна пасива	<u>69,259,529</u>	<u>(355,800)</u>	<u>68,903,729</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

5. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА (наставак)

б) Ефекти корекција на позицијама капитала на дан 31. децембра 2011. године

У току године по основу ефеката грешака из ранијих година, а у складу са захтевима МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“, Друштво је спровело корекције почетног стања из ранијих година у износу од 355,801 хиљаду динара.

	У хиљадама динара 31. децембар 2011. Акумулирани губитак
<i>Акумулирани губитак 31. децембра 2011. године, пре корекције</i>	<u>(14,738,321)</u>
- Исправка грешке – усклађивање са евиденцијом основних средстава (напомена 17)	(64,230)
- Исправка грешке – корекција потраживања	<u>(291,571)</u>
	<u>(355,801)</u>
<i>Акумулирани губитак, 31. децембра 2011. године, кориговано</i>	<u><u>(15,094,122)</u></u>

Друштво је, у циљу исправке грешке ранијих година, усклађујући евиденцију основних средстава са стањем на одговарајућим рачунима главне књиге, кориговало износ основних средстава у припреми у износу од 64,230 хиљада динара.

Поред тога, Друштво је, у циљу исправке грешака ранијих периода, кориговало износ потраживања за камате обрачунате домаћинствима која су закључила споразум о репрограму дуга, као и на потраживања за неовлашћену потрошњу, у смислу умањења истих за износ од 291,571 хиљаду динара. Наиме, у складу са рачуноводственом политиком Друштва, на наведене категорије потраживања не обрачунавају се камате.

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи од продаје електричне енергије:		
- у оквиру ЈП ЕПС (напомена 32):	49,897	50,789
- физичка лица	11,500,630	11,235,959
- правна лица	<u>11,180,465</u>	<u>10,604,834</u>
	22,730,992	21,891,582
Провизија за обрачун и наплату РТВ претплате	2,142	10,673
Остали приходи од продаје производа и услуга	<u>131,905</u>	<u>144,799</u>
	<u><u>22,865,039</u></u>	<u><u>22,047,054</u></u>

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи од донација (напомена 30)	117,992	137,115
Остали приходи	<u>58,206</u>	<u>55,580</u>
	<u><u>176,198</u></u>	<u><u>192,695</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

8. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови испоручене електричне енергије:		
- од испоручилаца у оквиру ЈП ЕПС (напомена 32)	13,699,538	13,197,310
- од испоручилаца изван ЈП ЕПС	4,556	1,041
	<u>13,704,094</u>	<u>13,198,351</u>
Пренос електричне енергије – ЈП ЕМС	1,728,115	1,650,773
Трошкови остале енергије за сопствене потребе	59,482	58,799
Утрошена нафта, деривати нафте и остала енергија за сопствене потребе	179,872	171,619
Трошкови материјала и резервних делова	532,889	689,253
	<u>2,500,358</u>	<u>2,570,444</u>
	<u>16,204,452</u>	<u>15,768,795</u>

Почев од 1. јануара 2008. године ЈП „Електромерже Србије“, у складу са актима Агенције за енергетику Републике Србије донетим уз сагласност Владе Републике Србије (Одлука о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију електричне енергије - „Службени гласник РС“, број 68/06, 18/07) врши задуживање Друштва, обзиром да се оправданим оперативним трошковима насталим по основу обављања енергетске делатности дистрибуције електричне енергије, сматрају и трошкови услуга коришћења система за пренос електричне енергије. Цена за приступ и коришћење система за пренос електричне енергије усклађују се са променом цене за набављену електричну енергију.

9. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Бруто зараде	2,634,573	2,299,826
Порези и доприноси на зараде на терет послодавца	544,587	479,418
Накнаде по уговорима о привременим и повременим словима	240,060	183,615
Остали лични расходи	89,500	113,454
	<u>3,508,720</u>	<u>3,076,313</u>

10. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови амортизације (напомена 17):		
- некретнина, постројења и опреме	2,263,424	2,239,060
- нематеријалних улагања	12,942	19,732
	<u>2,276,366</u>	<u>2,258,792</u>
Трошкови дугорочних резервисања (напомена 26):		
- за бенефиције запослених	46,836	125,176
- за судске спорове	19,525	32,050
	<u>66,361</u>	<u>157,226</u>
	<u>2,342,727</u>	<u>2,416,018</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

11. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови услуга читавања и баждарења бројила	244,263	247,869
Накнаде за коришћење грађевинског земљишта	236,640	207,557
Локалне и друге таксе	203,784	132,877
Услуге одржавања	186,900	149,945
ПТТ услуге	184,354	194,380
Судски трошкови	96,551	125,305
Трошкови услуга у оквиру ЈП ЕПС	72,123	58,256
Трошкови осигурања	55,932	48,476
Порез на имовину	55,359	19,825
Трошкови услуга на изради учинака ван ЈП ЕПС	54,685	34,087
Трошкови услуга студентских и омладинских задруга	51,581	49,386
Трошкови ПДВ-а обрачунатог на губитке електричне енергије	34,359	37,354
Банкарске услуге и платни промет	27,885	39,137
Комуналне услуге	21,644	20,490
Маркетинг трошкови	21,512	20,635
Трошкови репрезентације	19,084	23,229
Штете, казне и пенали	18,973	15,414
Трошкови закупа	13,308	23,148
Професионалне услуге	10,301	9,976
Трошкови чланарина	7,405	5,983
Остале републичке таксе	4,844	3,765
Транспортни трошкови	2,788	3,525
Трошкови претплате за службене новине	5,998	5,543
Трошкови хигијене, логистике и заштите животне средине	2,006	1,726
Остали материјални расходи и остале услуге	149,551	126,494
	1,781,830	1,604,382

12. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Финансијски приходи од повезаних лица (напомена 32)	284	3,827
Приходи од камата	2,887,892	2,248,994
Остали финансијски приходи	5,848	6,724
	2,894,024	2,259,545

13. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Финансијски расходи од повезаних лица (напомена 32)	1,528,468	907,393
Расходи камата	199,043	103,114
Негативне курсне разлике	17	26
Остали финансијски расходи	6,271	2,973
	1,733,799	1,013,506

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

14. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Наплаћена отписана потраживања	24,801	2,050
Добици од продаје имовине	24,459	21,517
Приходи од смањења обавеза	5,299	4,141
Ефекти процене вредности некретнина, постројења и опреме	-	4,219,701
Укидање исправке вредности потраживања и залиха	10,742	34,840
Приходи од укидања дугорочних резервисања	8,727	20,832
Вишкови	1,710	132
Остало	13,100	13,018
	<u>88,838</u>	<u>4,316,231</u>

15. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Исправка вредности потраживања	2,757,835	4,188,721
Обезвређење залиха	27,907	63,435
Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана	14,328	-
Директан отпис потраживања	44,645	3,215
Губици од расходања и продаје имовине	207,591	24,672
Обезвређење некретнина, постројења и опреме	677,199	-
Ефекти процене вредности некретнина, постројења и опреме	-	598,370
Мањкови	150	372
Остало	17,753	19,476
	<u>3,747,408</u>	<u>4,898,261</u>

16. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Одложени порески приходи / (расходи) периода	1,761,869	(248,593)
	<u>1,761,869</u>	<u>(248,593)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

16. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

б) Усаглашавање износа пореза на добитак у билансу успеха и производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
(Губитак) / добитак пре опорезивања	(2,790,205)	446,999
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	(279,021)	44,700
Порески ефекти расхода који се не признају у пореске сврхе	200,364	189,809
Непризнати порески губици	78,657	-
Искоришћени порески губици	-	(234,509)
Привремена разлика по основу различитог признавања некретнина, постројења и опреме у финансијским извештајима и у пореске сврхе	1,761,869	(248,593)
	<u>1,761,869</u>	<u>(248,593)</u>

в) Одложена пореска средства и обавезе

Одложене пореске обавезе на дан 31. децембра 2012. године у износу од 4,214,943 хиљаде динара (31. децембар 2011. године: 3,841,900 хиљада динара) се односе на привремену разлику између основице по којој се некретнине, постројења, опрема и нематеријална улагања признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима.

Кретања на рачунима одложених пореских обавеза у току 2012. и 2011. године, била су како следи:

	У хиљадама динара	
	2012.	2011.
Стање на дан 1. јануара	3,841,900	165,834
Признавање одложених пореских обавеза по основу процене вредности некретнина, постројења и опреме	-	3,427,473
Повећање одложених пореских обавеза по основу помене стопе пореза на добитак са 10% на 15%	2,134,913	-
Одложени порески (приход) / расход периода	(1,761,869)	248,593
Остало	(1)	-
Стање на дан 31. децембар	<u>4,214,943</u>	<u>3,841,900</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

17. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

У хиљадама динара

	<u>Земљиште</u>	<u>Грађе- вински објекти</u>	<u>Опрема и постројења</u>	<u>Инвестиције у току, средства у припреми и аванси</u>	<u>Остала опрема</u>	<u>Укупно</u>	<u>Нематери- јална улагања</u>
Набавна вредност							
Стање 1. јануара, 2011. године	604,650	17,880,735	63,212,060	1,151,356	3,263	82,852,064	157,515
Корекција почетног стања	-	-	-	(64,230)	-	(64,230)	-
Стање 1. јануара, 2011. године – кориговано	604,650	17,880,735	63,212,060	1,087,126	3,263	82,787,834	157,515
Активирања	-	10,133	318,986	(329,119)	-	-	-
Нове набавке	52,597	4,004,494	20,150,129	-	-	24,207,220	-
Ефекти процене вредности	664	12,864	117,009	460,979	-	591,516	26,374
Инвестиције у сопственој режији	-	81,846	122,569	112,669	-	317,084	-
Расходовање и продаја	-	(47,982)	(188,891)	-	-	(236,873)	(799)
Остало	-	-	-	-	-	-	(1,886)
Стање 31. децембра 2011. године	<u>657,911</u>	<u>21,942,090</u>	<u>83,731,862</u>	<u>1,331,655</u>	<u>3,263</u>	<u>107,666,781</u>	<u>181,204</u>
Исправка вредности							
Стање 1. јануара, 2011. године	164,496	13,601,528	50,843,642	-	491	64,610,157	97,781
Обрачуната амортизација	-	331,017	1,907,823	-	220	2,239,060	19,732
Ефекти процене вредности	-	(5,512,350)	(7,896,974)	-	-	(13,409,324)	-
Расходовање и продаја	-	(24,302)	(96,750)	-	-	(121,052)	(722)
Остало	-	-	-	-	(3)	(3)	(346)
Стање 31. децембра 2011. године	<u>164,496</u>	<u>8,395,893</u>	<u>44,757,741</u>	<u>-</u>	<u>708</u>	<u>53,318,838</u>	<u>116,445</u>
Набавна вредност							
Стање 1. јануара, 2012. године	657,911	21,942,090	83,731,862	1,331,655	3,263	107,666,781	181,204
Активирања	2,885	129,732	385,951	(518,568)	-	-	-
Ефекти обезвређења	(71,837)	-	-	-	-	(71,837)	-
Нове набавке	708	-	159,598	490,340	-	650,646	1,910
Инвестиције у сопственој режији	-	50,782	142,591	-	-	193,373	-
Расходовање и продаја	-	(56,595)	(192,007)	-	-	(248,602)	-
Преноси трејим лицима	-	(115,902)	(154,577)	-	-	(270,479)	-
Стање 31. децембра 2012. године	<u>589,667</u>	<u>21,950,107</u>	<u>84,073,418</u>	<u>1,303,427</u>	<u>3,263</u>	<u>107,919,882</u>	<u>183,114</u>
Исправка вредности							
Стање 1. јануара, 2012. године	164,496	8,395,893	44,757,741	-	708	53,318,838	116,445
Обрачуната амортизација	-	331,741	1,931,463	-	220	2,263,424	12,942
Ефекти обезвређења	20,756	2,481,014	6,966,780	-	-	9,468,550	-
Расходовање и продаја	-	(31,905)	(140,075)	-	-	(171,980)	-
Остало	-	-	1	(1)	1	1	(10)
Преноси трејим лицима	-	(62,665)	(69,040)	-	-	(131,705)	-
Стање 31. децембра 2012. године	<u>185,252</u>	<u>11,114,078</u>	<u>53,446,870</u>	<u>(1)</u>	<u>929</u>	<u>64,747,128</u>	<u>129,377</u>
Нето садашња вредност:							
- 31. децембра 2012. године	<u>404,415</u>	<u>10,836,029</u>	<u>30,626,548</u>	<u>1,303,428</u>	<u>2,334</u>	<u>43,172,754</u>	<u>53,737</u>
- 31. децембра 2011. године, кориговано	<u>493,415</u>	<u>13,546,197</u>	<u>38,974,121</u>	<u>1,331,655</u>	<u>2,555</u>	<u>54,347,943</u>	<u>64,759</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

17. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (наставак)

Друштво је на дан 1. јануара 2011. године извршило процену вредности некретнина, постројења и опреме која се користи за обављање основне делатности, коришћењем тржишне методе процене (упоређивањем продајних цена, односно за оне некретнине, постројења и опрему код којих није могао да се примени тржишни принцип, коришћен је метод амортизоване вредности замене).

Друштво је на дан 31. децембра 2012. године, поступајући по Одлуци Управног одбора ЈП ЕПС, извршило обезвређење некретнина, постројења и опреме који су били предмет процене вредности на дан 1. јануара 2011. године, линеарним смањењем садашње вредности за 18.63%, с циљем свођења вредности некретнина, постројења и опреме на њихову надокнадиву вредност.

18. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
АИК Банка а.д., Ниш	910	902
Агробанка а.д., Београд	-	70
Учешћа у капиталу других правних лица у земљи	455	455
	1,365	1,427

19. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Репрограмирана потраживања од купаца	-	1,007
Потраживања од Агенције за приватизацију Републике Србије	46,460	47,532
Остали дугорочни финансијски пласмани	6,563	5,834
	53,023	54,373
Исправка вредности:		
- потраживања Агенције за приватизацију Републике Србије	(46,460)	(47,532)
- осталих дугорочних пласмана	(901)	(1,007)
	5,662	5,834

Потраживања од Агенције за приватизацију Републике Србије са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 46,460 хиљада динара (31. децембар 2011. године: 47,532 хиљаде динара) у целини се односе на потраживања од привредних друштава дужника над којима је отворен стечајни поступак, а за чију наплату гарантује Агенција за приватизацију Републике Србије. Наведена потраживања исправљена су у целости.

Остали дугорочни финансијски пласмани са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 5,662 хиљаде динара (умањено за формирану исправку вредности), односе се на дугорочне стамбене позајмице за куповину станова и побољшање услова становања. Позајмице су одобрене на периоде од 20 до 40 година по фиксној каматној стопи од 1% годишње.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

20. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Материјал	581,674	602,633
Резервни делови	316,750	321,745
Алат и инвентар	334,531	317,582
Дати аванси	24,521	44,570
	<u>1,257,476</u>	<u>1,286,530</u>
Исправка вредности залиха	(498,003)	(462,780)
Исправка вредности датих аванса	<u>(3,977)</u>	<u>(3,644)</u>
	<u>755,496</u>	<u>820,106</u>

21. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Потраживања од купаца за испоручену електричну енергију:		
- домаћинства	18,823,974	16,237,844
- привреда	13,952,317	12,929,201
- друштва у реструктурирању	785,530	800,333
- повезана правна лица (напомена 32)	7,981	7,537
	<u>33,569,802</u>	<u>29,974,915</u>
Потраживања од купаца за услуге	27,742	31,037
Остала потраживања од купаца	<u>12,448</u>	<u>24,577</u>
	40,190	55,614
Остала потраживања:		
- потраживања по основу РТВ претплате	9,329,614	7,587,983
- потраживања из специфичних послова	25,612	24,588
- потраживања за камату, осим камате по основу продаје	6,862	-
- потраживања од запослених	60,444	8,585
- потраживања за преплаћене порезе и доприносе	29,267	29,253
- остала потраживања из пословања	34,004	38,739
	<u>9,485,803</u>	<u>7,689,148</u>
Минус исправка вредности:		
- за испоручену електричну енергију – домаћинства	(16,883,794)	(13,541,067)
- за испоручену електричну енергију – привреда	(10,058,151)	(10,775,095)
- потраживања од друштва у реструктурирању	(785,530)	(798,649)
Исправка потраживања по основу пружених услуга	(14,660)	(27,936)
Исправка вредности осталих потраживања из пословања	(23,542)	(23,544)
Исправка вредности потраживања од запослених	(60)	(63)
	<u>(27,765,737)</u>	<u>(25,166,354)</u>
	<u>15,330,058</u>	<u>12,553,323</u>

22. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Краткорочна позајмица ЈРДУ РТС, Београд	108,000	-
Орочена средства у пословним банкама	<u>5,000</u>	<u>34,328</u>
	<u>113,000</u>	<u>34,328</u>

Краткорочна позајмица РТС-у исказана на дан 31. децембра 2012. године, у износу од 108,000 хиљада динара одобрена је на бази анекса Уговора о наплати радио телевизијске претплате од 22. марта 2012. године, и измирује се у дванаест једнаких месечних рата, од којих прва доспева за наплату у јануару 2013. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

23. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Текући рачуни	449,807	533,905
Благајна – динарска	9,935	10,943
Хартије од вредности	1,773	2,096
Издвојена новчана средства и акредитиви	290	363
Остала новчана средства	1,687	2,903
Новчана средства чије је коришћење ограничено	6,959	6,959
	<u>470,451</u>	<u>557,169</u>
Минус исправка вредности	<u>(6,959)</u>	<u>(6,959)</u>
	<u>463,492</u>	<u>550,210</u>

24. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Порез на додату вредност	451,835	451,087
Унапред плаћени трошкови	1,363	1,163
Остала активна временска разграничења	14,690	73,549
	<u>467,888</u>	<u>525,799</u>

25. КАПИТАЛ

Сагласно Одлуци Управног одбора ЈП ЕПС о измени одлуке о оснивању Друштва од 23. новембра 2005. године, основни капитал Друштва на дан 1. јануара 2008. године састоји се од:

- Минималног новчаног капитала у износу од EUR 500 у динарској противвредности у сагласности са чланом 112 Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ број 125/04);
- Неновчаног капитала у износу од EUR 170,021,417 који представља почетни капитал увећан за акумулиране ревалоризационе резерве, које су настале као резултат примене индекса цена на мало до 31. децембра 2000. године, а кориговане по основу примене МСФИ 1 „Примена Међународних стандарда финансијског извештавања по први пут“, на дан 1. јануара 2004. године.

Новчани капитал у износу од EUR 500 у динарској противвредности и неновчани капитал у износу од EUR 170,021,417 у динарској противвредности је уписан у Регистар Агенције за привредне регистре Републике Србије, односно у Регистар привредних субјеката, на дан 31. децембра 2006. године, те касније, у складу са позитивним правним прописима, прерачунат у динаре, односно на дан 31. децембра 2012. године, уписан у износу од 14,400,857 хиљада динара.

Износ основног капитала у пословним књигама Друштва на дан 31. децембра 2012. године није усаглашен са износом који је уписан у Регистар привредних субјеката Агенције за привредне регистре Републике Србије. Наиме, стање основног капитала је у пословним књигама мање исказано за износ од 2,309,657

Остали капитал приказан у билансу стања Друштва на дан 31. децембра 2012. године односи се на сопствене ванпословне изворе, који су у току 2004. године пренети на капитал у складу са применом МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“.

Друштво је извршило покриће губитка ранијих година на терет нераспоређене добити у износу од 6,728,261 хиљаду динара, на основу одлуке Управног одбора ЈП ЕПС од 21. децембра 2012. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

26. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Резервисања за судске спорове	187,365	175,398
Резервисања за бенефиције запосленима	563,843	564,512
	<u>751,208</u>	<u>739,910</u>

Дугорочна резервисања за бенефиције за запослене односе се на накнаду запосленима по основу отпремнина за одлазак у пензију и по основу јубиларних награда за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Друштву и утврђена су коришћењем методе садашње вредности будућих очекиваних исплата.

Претпоставке коришћене у процени су следеће:

	2012.	2011.
Номинална дисконтна стопа	7.18 %	7.18 %
Оčekивана стопа номиналног раста зарада	1.5 %	1.5 %

Дугорочна резервисања за потенцијалне обавезе по судским споровима који се воде против Друштва, су утврђена у складу са проценом службе за правне послове Друштва, да ће спорови који се воде бити изгубљени, па ће по основу истих морати да буде извршено плаћање или давање неког средства.

Промене на дугорочним резервисањима у 2012. години биле су следеће:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
<i>Резервисања за судске спорове (напомена 36):</i>		
- Стање на почетку године	175,398	164,180
- Резервисања у току године (напомена 10)	19,525	32,050
- Укидање резервисања у току године	-	(19,806)
- Искоришћена резервисања током године	(7,558)	(1,026)
	<u>187,365</u>	<u>175,398</u>
<i>Резервисања за бенефиције запосленима</i>		
- Стање на почетку године	564,512	490,943
- Резервисања у току године (напомена 10)	46,836	125,176
- Укидање резервисања у току године	(1,169)	-
- Искоришћена резервисања током године	(46,336)	(51,607)
	<u>563,843</u>	<u>564,512</u>
	<u>751,208</u>	<u>739,910</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

27. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Дугорочни кредит према Оснивачу (напомена 32)	560,412	491,800
Репрограмиране обавезе према Оснивачу (напомена 32)	2,413,476	2,942,049
Репрограмиране пореске обавезе (из 2002. године)	247,418	346,745
Репрограмиране обавезе према ЕМС-у	1,108,279	-
	<u>4,329,585</u>	<u>3,780,594</u>
Минус: Текуће доспеће (напомена 28)		
- по основу обавезе за дугорочни кредит према Оснивачу	(11,818)	(10,874)
- по основу репрограмиране обавезе према Оснивачу	(286,749)	(528,573)
- по основу репрограма пореске обавезе	(106,758)	(100,257)
- по основу репрограмираних обавеза према ЕМС-у	(369,427)	-
	<u>(774,752)</u>	<u>(639,704)</u>
	<u>3,554,833</u>	<u>3,140,890</u>

Дугорочни кредити у износу од 560,412 хиљада динара (31. децембра 2011. године - 491,800 хиљада динара) се у потпуности односе на обавезе према матичном правном лицу, а по основу дугорочних кредита које је Оснивач склопио са Европском банком за обнову и развој и Светском банком.

	Каматна стопа	Датум доспећа	Преостали износ (EUR)	У хиљадама динара	
				31. децембар 2012.	31. децембра 2011.
Европска банка за обнову и развој (EBRD)	3.1 – 5.8% полугодишње	7. март 2016.	363,724	41,362	48,936
Светска банка (IDA)	-	15. март 2025.	4,564,348	519,050	442,864
				<u>560,412</u>	<u>491,800</u>
Текуће доспеће (EBRD)			(103,921)	(11,818)	(10,874)
				<u>548,594</u>	<u>480,924</u>

На основу Одлуке Управног одбора ЈП ЕПС од 23. новембра 2005. године, број 5914-17, износ краткорочних обавеза које је Друштво имало према ЈП ЕПС на дан 31. децембра 2004. године је 50% отписан, док је остатак потраживања репрограмиран на 180 једнаких месечних рата, уз каматну стопу на нивоу есконтне стопе Народне банке Србије. На дан 31. децембра 2012. године Друштво има обавезу по овом основу према ЈП ЕПС у износу од 2,413,476 хиљада динара.

Доспећа обавеза према матичном правном лицу (напомена 32)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
До 1 године	298,567	323,304
Од 1 до 5 година	1,306,306	1,354,210
Преко 5 година	1,369,015	1,756,335
	<u>2,973,888</u>	<u>3,433,849</u>

Репрограмиране пореске обавезе односе се на обавезе за порез на промет (основни дуг и камата) за период до 31. децембра 2002. године, репрограмиране у складу са Одлуком Владе Републике Србије о условима плаћања доспелих обавеза по основу јавних прихода ЈП Електропривреда Србије („Службени гласник РС“ број 99/2003). Отплата је отпочела 1. јануара 2004. године, а последњи анuitет доспева на плаћање 1. јуна 2014. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

28. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Текућа доспећа:		
- репрограмираних пореских обавеза	106,758	100,257
- репрограмираних обавеза према ЕМС-у	369,427	-
- дугорочног кредита према Оснивачу (напомена 32)	11,818	10,874
- репрограмираних обавеза према Оснивачу (напомена 32)	286,749	528,573
Краткорочни кредити у земљи	110	110
Остале краткорочне финансијске обавезе	47	46
	<u>774,909</u>	<u>639,860</u>

29. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Примљени аванси	22,759	17,925
Обавезе према добављачима:		
- повезана лица (напомена 32)	9,402,587	7,698,176
- у земљи	458,737	1,272,815
	<u>9,884,083</u>	<u>8,988,916</u>
Обавезе по основу РТВ претплате	9,317,269	7,578,458
Остале обавезе	14,560	10,950
	<u>19,215,912</u>	<u>16,578,324</u>

30. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Обавезе за порез на додату вредност – наредни период	532,857	487,618
Обавезе за друге порезе и таксе	189	189
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине	62,128	35,114
Примљене донације	502,258	388,533
Остало	1,038	1,061
	<u>1,098,470</u>	<u>912,515</u>

Примљена средства по основу донација настала су по следећим основама:

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2012.	2011.
Стање на почетку године	388,533	334,932
<i>Повећања:</i>		
Донације у новцу	34,808	53,208
Донације у стварима	196,909	137,508
	<u>620,250</u>	<u>525,648</u>
<i>Смањења:</i>		
Пренос на приходе у току године (напомена 7)	(117,992)	(137,115)
	<u>502,258</u>	<u>388,533</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

31. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Нето зараде	78,555	69,232
Порези и доприноси на зараде	64,059	57,927
Остале обавезе у оквиру ЈП ЕПС (напомена 32)	63,509	349,975
Друге обавезе	27,372	27,646
	<u>233,495</u>	<u>504,780</u>

32. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Актива		
<i>Потраживања (напомена 21)</i>		
- ПД „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о.	7,871	7,304
- ПД „Термоелектране Костолац“ д.о.о.	110	233
Укупно актива	<u>7,981</u>	<u>7,537</u>
Пасива		
<i>Остале дугорочне обавезе (напомена 27)</i>		
- ЈП „Електропривреда Србије“, Београд	2,675,321	2,894,402
<i>Текућа доспећа осталих дугорочних обавеза (напомена 28)</i>		
- ЈП „Електропривреда Србије“, Београд	298,567	539,447
<i>Обавезе из пословања (напомена 29)</i>		
- <i>Обавезе из пословања по основу електричне енергије</i>		
- ЈП „Електропривреда Србије“	9,402,418	7,659,717
- ПД „Електросрбија“ д.о.о.	169	169
- ПД „Рударски басен Колубара“ д.о.о.	-	69
<i>Обавезе из пословања по основу услуга</i>		
- ЈП „Електропривреда Србије“	-	38,221
	<u>9,402,587</u>	<u>7,698,176</u>
<i>Остале обавезе (напомена 31)</i>		
- ЈП „Електропривреда Србије“	63,509	349,975
Укупно пасива	<u>12,439,984</u>	<u>11,482,000</u>
Обавезе, нето	<u>(12,432,003)</u>	<u>(11,474,463)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

32. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембар	
	2012.	2011.
Приходи		
<i>Приходи од продаје (напомена 6)</i>		
- ПД „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о.	49,576	50,275
- ПД „Термоелектране Костолац“ д.о.о.	321	514
	<u>49,897</u>	<u>50,789</u>
<i>Финансијски приходи (напомена 12)</i>		
- ЈП „Електропривреда Србије“	-	3,612
- ПД „Хидроелектране Ђердап“ д.о.о.	284	215
	<u>284</u>	<u>3,827</u>
Укупно приходи	<u>50,181</u>	<u>54,616</u>
Расходи		
<i>Трошкови материјала (напомена 8)</i>		
- ЈП „Електропривреда Србије“	13,699,538	13,197,310
	<u>13,699,538</u>	<u>13,197,310</u>
<i>Финансијски расходи (напомена 13)</i>		
- ЈП „Електропривреда Србије“, Београд	1,528,468	907,393
	<u>1,528,468</u>	<u>907,393</u>
<i>Остали расходи</i>		
- ЈП „Електропривреда Србије“, Београд	-	647
	<u>-</u>	<u>647</u>
Укупно расходи	<u>15,228,006</u>	<u>14,105,350</u>
Расходи, нето	<u>(15,177,825)</u>	<u>(14,050,734)</u>

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Задуженост (а)	<u>4,329,742</u>	<u>3,780,750</u>
Минус: Готовински еквиваленти и готовина	<u>463,492</u>	<u>550,210</u>
Нето задуженост	<u>3,866,250</u>	<u>3,230,540</u>
Капитал (б)	<u>30,519,682</u>	<u>42,545,550</u>
Рацио дуговања према капиталу	<u>0.13</u>	<u>0.08</u>

а) Обавезе обухватају дугорочне и краткорочне финансијске обавезе,

б) Капитал укључује основни и остали капитал, резерве и акумулирани губитак.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Управљање ризиком капитала (наставак)

Приликом израчунавања нето дуговања, поштујући начело опрезности, обавезама Друштва сучељена су искључиво промтно ликвидна средства – готовина и готовински еквиваленти. Показатељ односа нето задужености према капиталу показује величину задужености у динарима по једном динару капитала.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напомени 3 уз ове финансијске извештаје.

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Финансијска средства		
Учешћа у капиталу	1,365	1,427
Дугорочни финансијски пласмани	5,662	5,834
Потраживања од купаца	5,867,858	4,887,782
Краткорочни финансијски пласмани	113,000	34,328
Остала потраживања	9,367,740	7,618,100
Готовински еквиваленти и готовина	463,492	550,210
	15,819,117	13,097,681
Финансијске обавезе		
Остале дугорочне обавезе	3,554,833	3,140,890
Обавезе према добављачима	9,861,258	8,933,447
Остале обавезе	9,399,560	7,981,150
Краткорочне финансијске обавезе	774,909	639,860
	23,590,560	20,695,347
Нето финансијске обавезе	(7,771,443)	(7,597,666)

Основни финансијски инструменти Друштва су потраживања која настају директно из пословања, готовина и готовински еквиваленти, те обавезе према добављачима и дугорочне и краткорочне финансијске обавезе.

Циљеви управљања финансијским ризицима

У нормалним условима пословања, Друштво је изложено ниже наведеним ризицима.

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Друштво је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа. Није било значајнијих промена у изложености Друштва тржишном ризику, нити у начину на који Друштво управља или мери тај ризик, осим оних истакнутих у напомени 34.

Девизни ризик

Друштво је изложено девизном ризику у односу на флуктације курсева страних валута, обзиром на чињеницу да спроводи одређене активности путем девизних трансакција, које се пре свега тичу набавки и усклађивања прихода и расхода од продаје. Поред тога, најзначајнији део обавеза по кредитима Друштва је деноминован у страним валутама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Ризик од промена девизних курсева

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, обавеза по дугорочном кредиту, финансијском лизингу и обавеза према добављачима који су деноминирани у страниј валути. Друштво не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у ком Друштво послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

	Средства		У хиљадама динара Обавезе	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
EUR	-	-	560,412	530,109

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR) према динару. У претходној табели су наведени износи средства односно обавеза у страниј валути у хиљадама динара применом средњег девизног курса на дан сваког приказаног биланса стања.

Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Друштва на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у страниј валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Негативни број из табеле указује на смањење резултата текућег периода када динар слаби према евр (EUR). У случају јачања динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Могући нето утицај на резултат текућег периода	(56,041)	(53,011)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Каматни ризик

Ризик од промене каматних стопа

Друштво је изложено ризику од промене каматних стопа преко дугорочних и краткорочних потраживања, готовине и готовинских еквивалената депонованих на текућим рачунима код пословних банака, те по основу дугорочних и краткорочних финансијских и других обавеза. Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Учешћа у капиталу	1,365	1,427
Потраживања од купаца	1,611,558	1,004,881
Остала потраживања	9,354,934	7,605,806
Готовина и готовински еквиваленти	13,621	21,257
	<u>10,981,478</u>	<u>8,633,371</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	5,662	5,834
Краткорочни финансијски пласмани	113,000	34,328
Готовина и готовински еквиваленти	449,871	528,953
	<u>568,533</u>	<u>569,115</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Потраживања од купаца	4,256,300	3,882,901
Остала потраживања	12,806	12,294
	<u>4,269,106</u>	<u>3,895,195</u>
	<u>15,819,117</u>	<u>13,097,681</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	221,918	373,639
Остале обавезе	9,399,560	7,942,842
	<u>9,621,478</u>	<u>8,316,481</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Остале дугорочне обавезе	140,659	246,490
Краткорочне финансијске обавезе	106,758	100,257
	<u>247,417</u>	<u>346,747</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Остале дугорочне обавезе	3,414,174	2,894,400
Обавезе према добављачима	9,639,340	8,559,808
Остале обавезе	-	38,308
Краткорочне финансијске обавезе	668,151	539,603
	<u>13,721,665</u>	<u>12,032,119</u>
	<u>23,590,560</u>	<u>20,695,347</u>

Друштво је изложено каматном ризику највећим делом преко каматноосних финансијских обавеза (дугорочних и краткорочних кредита).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца

Друштво перманентно прати финансијско стање и пословање својих значајних комитената, односно изложеност кредитном и ризику депоновања и улагања средстава.

Кредитни ризик представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Друштво. Изложеност Друштва овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса стања.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
ЕД Врање (домаћинства)	520,760	686,759
ЕД Ниш (домаћинства)	523,199	291,985
ЈКП Топлана, Бор	34,203	29,348
ЕД Електротимок, Зајечар	405,457	541,696
Х.К. Симпо, Врање	44,125	55,678
Х.К. Памучми комбинат –у реструктурирању	37,144	34,866
ЕД Лесковац	391,922	333,934
Друштва у оквиру ЈП ЕПС-а	7,981	7,537
ЕД Пирот	164,152	325,327
Дирекција за изградњу града Ниша	27,786	19,536
Остали	3,711,128	2,561,116
	<u>5,867,857</u>	<u>4,887,782</u>

Структура потраживања од купаца у смислу њихове доспелости на наплату на дан 31. децембра 2012. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто	Исправка	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	2,715,139	-	2,715,139
Доспела исправљена потраживања од купаца	27,742,135	(27,742,135)	-
Доспела неисправљена потраживања од купаца	3,152,718	-	3,152,718
	<u>33,609,992</u>	<u>(27,742,135)</u>	<u>5,867,857</u>

Структура потраживања од купаца у смислу њихове доспелости на наплату на дан 31. децембра 2011. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто	Исправка	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	2,703,237	-	2,703,237
Доспела исправљена потраживања од купаца	25,142,747	(25,142,747)	-
Доспела неисправљена потраживања од купаца	2,184,545	-	2,184,545
	<u>30,030,529</u>	<u>(25,142,747)</u>	<u>4,887,782</u>

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања доспевају на наплату у периоду од 15 - 60 дана у зависности од уговорених рокова плаћања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Дospelа, неисправљена потраживања од купаца

Процена је руководства Друштва да је степен неизвесности наплате доспелих неисправљених потраживања низак. Старосна структура доспелих неисправљених потраживања дата је у табели која следи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
Мање од 30 дана	2,354,236	2,184,545
Од 31 до 60 дана	798,482	-
	<u>3,152,718</u>	<u>2,184,545</u>

Ризик ликвидности

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава и обавеза. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу најранијег датума на који ће Друштво бити у могућности да потраживања наплати односно обавезе измири.

Доспећа финансијских средстава на дан 31. децембра 2012. и 2011. године дата су у следећим табелама:

	Мање од месец дана	Од 1 - 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	У хиљадама динара 31. децембар 2012.	
					Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	10,975,779	-	4,334	-	1,365	10,981,478
Фиксна каматна стопа	458,871	23,000	103,742	-	5,662	591,275
Варијабилна каматна стопа	<u>4,503,907</u>	-	-	-	-	<u>4,503,907</u>
	<u>15,938,557</u>	<u>23,000</u>	<u>108,076</u>	<u>-</u>	<u>7,027</u>	<u>16,076,660</u>

	Мање од месец дана	Од 1 - 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	У хиљадама динара 31. децембар 2011.	
					Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	8,627,674	-	4,270	-	1,427	8,633,371
Фиксна каматна стопа	528,953	47,624	-	-	-	576,577
Варијабилна каматна стопа	<u>4,102,937</u>	<u>8,880</u>	<u>7,303</u>	<u>-</u>	<u>5,834</u>	<u>4,124,954</u>
	<u>13,259,564</u>	<u>56,504</u>	<u>11,573</u>	<u>-</u>	<u>7,261</u>	<u>13,334,902</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2012. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Доспећа финансијских обавеза на дан 31. децембра 2012. и 2011. године дата су у следећим табелама:

	У хиљадама динара 31. децембар 2012.					Укупно
	Мање од месец дана	Од 1 - 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	
Финансијске обавезе						
Некаматносни	9,399,560	220,468	1,450	-	-	9,621,478
Фиксна каматна стопа	-	-	106,758	150,556	-	257,314
Варијабилна каматна стопа	9,651,158	-	1,342,416	1,574,197	1,839,977	14,407,748
	<u>19,050,718</u>	<u>220,468</u>	<u>1,450,624</u>	<u>1,724,753</u>	<u>1,839,977</u>	<u>24,286,540</u>

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.					Укупно
	Мање од месец дана	Од 1 - 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	
Финансијске обавезе						
Некаматносни	7,942,911	372,120	1,450	-	-	8,316,481
Фиксна каматна стопа	-	-	100,257	260,360	-	360,617
Варијабилна каматна стопа	1,388,002	41,347	8,790,899	-	2,413,477	12,633,725
	<u>9,330,913</u>	<u>413,467</u>	<u>8,892,606</u>	<u>260,360</u>	<u>2,413,477</u>	<u>21,310,823</u>

Фер вредност

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2012. године и 31. децембра 2011. године:

	31. децембар 2012.		У хиљадама динара 31. децембар 2011.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Учешћа у капиталу	1,365	1,365	1,427	1,427
Дугорочни финансијски пласмани	5,662	5,662	5,834	5,834
Потраживања од купаца	5,867,858	5,867,858	4,887,782	4,887,782
Краткорочни финансијски пласмани	113,000	113,000	34,328	34,328
Остала потраживања	9,367,740	9,367,740	7,618,100	7,618,100
Готовински еквиваленти и готовина	463,492	463,492	550,210	550,210
	<u>15,819,117</u>	<u>15,819,117</u>	<u>13,097,681</u>	<u>13,097,681</u>
Финансијске обавезе				
Остале дугорочне обавезе	3,554,833	3,554,833	3,140,890	3,140,890
Обавезе према добављачима	9,861,258	9,861,258	8,933,447	8,933,447
Остале обавезе	9,399,560	9,399,560	7,981,150	7,981,150
Краткорочне финансијске обавезе	774,909	774,909	639,860	639,860
	<u>23,590,560</u>	<u>23,590,560</u>	<u>20,695,347</u>	<u>20,695,347</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2012. године

34. ГУБИЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

У редовном пословању, Друштво остварује значајне техничке и нетехничке губитке електричне енергије. Технички губици настају по основу преноса, дистрибуције и трансформације електричне енергије до крајњег потрошача. Нетехнички губици представљају количину електричне енергије утрошене од стране потрошача коју Друштво није у могућности да идентификује, прода и наплати. Друштво је у 2012. години имало укупне губитке од 18.56% или 926,559 MWh (у 2011. години: 19.26% или 966,450 MWh) што представља укупну разлику између купљене и продате електричне енергије и укључује и техничке и нетехничке губитке. Друштво је обрачунало порез на додатну вредност на губитке у 2012. и 2011. години и за тај износ умањило резултат периода.

35. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

На дан 31. децембра 2012. године у току је била реализација укупно 18 уговора, који су били закључени на укупну вредност од 327,367 хиљада динара. До наведеног датума, закључени уговори реализовани су у износу од 241,115 хиљада динара, а преостала вредност од 86,252 хиљаде динара је у фази реализације у наредном временском периоду, а у складу са уговореном динамиком.

36. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2012. године против Друштва се води већи број судских спорова, за које је Друштво на основу процена њиховог исхода формирало резервисања у приложеним финансијским извештајима у износу од 187,365 хиљада динара (напомена 26). Руководство сматра да је формирани износ резервисања довољан и адекватан, те да Друштво неће претрпети материјално значајне негативне ефекте исхода судских спорова који превазилазе износ признатих резервисања.

37. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

38. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре за поједине главне валуте су:

	У динарима	
	31. децембар 2012.	31. децембар 2011.
EUR	113.7183	104.6409
USD	86.1763	80.8662
CHF	94.1922	85.9121